

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming art. 3.5, lid 4 Wnb

Sloop zes woningblokken te Maastricht

Zaaknummer: 2018-201871

Kenmerk: 2018/28349 d.d. 26 april 2018

Verzonden: 30 april 2018

INHOUDSOPGAVE

1	Besluit.....	3
1.1	Afschriften	4
1.2	Rechtsbescherming	4
1.3	Inwerkingtreding.....	4
2	Voorschriften	5
2.1	Algemene voorschriften	5
2.2	Specifieke (soort)voorschrift	5
2.3	Overige voorschriften	6
3	Procedure.....	7
3.1	Aanvraag.....	7
3.2	Bevoegd gezag	7
3.3	Vorbereidingsprocedure.....	7
4	Overwegingen	8
4.1	Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten § 3.2	8
4.2	Omschrijving aanvraag	8
4.3	Gewone dwergvleermuis.....	9
4.3.1	Andere bevredigende oplossing	9
4.3.2	Belang	10
4.3.3	Staat van instandhouding	10
4.4	Conclusie	11
4.4.1	Habitatrichtlijnsoort – art. 3.5, lid 4, Wnb	11
4.4.2	Ten overvloede	11
4.4.3	Zorgplicht	11

1 Besluit

Op 10 augustus 2017 (kenmerk 2017/56532) is door Gedeputeerde Staten van Limburg een besluit voor ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 Wet natuurbescherming (Wnb) genomen betreffende de sloop van zes woningblokken aan de Mariënwaard te Maastricht in het leefgebied van de gewone dwergvleermuis voor de periode van 1 oktober 2017 tot en met 15 maart 2018.

Deze ontheffing is deels benut echter, de werkzaamheden zijn nog niet geheel afgerond en Gedeputeerde Staten van Limburg heeft daartoe op 27 maart 2018 een verzoek om verlenging van de ontheffing ontvangen van XXXX ten behoeve van de sloopwerkzaamheden van zes woningblokken aan de Mariënwaard te Maastricht, Aangezien bovengenoemd verzoek voor verlenging van ontheffing ontvangen is ná de ontheffingsperiode is er geen sprake van verlenging maar geldt dit verzoek als een verzoek voor ontheffing.

Het rapport 'Natuurtoets en mitigatieplan, Mariënwaard te Maastricht' (Arcadis Nederland BV, 13 juli 2017), behorende bij het eerdere besluit voor ontheffing (kenmerk 2017/56532) maakt eveneens onderdeel uit van onderhavig besluit. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2018-201871.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.8 Wnb en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan XXXX ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van sloop van zes woningblokken aan de Mariënwaard 55 A t/m 55 F te Maastricht;
2. dat ontheffing wordt verleend ten aanzien van de volgende verboden handeling:
 - het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaats of rustplaats van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 4, Wnb
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat de ontheffing van het onder 2 genoemde verbod wordt verleend voor de periode van april 2018 tot en met 1 oktober 2018;
5. dat de voorschriften aangaande mitigerende en compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de onder 4 genoemde periode totdat aan de voorschriften is voldaan;
6. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 27 maart 2018 deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
Kwartiermaker Vergunningen
Toezicht en Handhaving (VTH)

1.1 Afschriften

Dit besluit is verzonden aan:

- XXXX, Postbus 5571, 6202 XB te Maastricht.

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Arcadis Nederland BV, Postbus 1632, 6201 BP te Maastricht.
- Adviesbureau Van de Weijer B.V.;
- Gemeente Maastricht, Postbus 1992, 6201 BZ te Maastricht

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1 Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de onder hoofdstuk 1 genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de vorige aanvraag ontheffing worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied Mariënwaard 55 A t/m 55 F, gelegen in de gemeente Maastricht, één en ander zoals is weergegeven op pagina 8 van het bij de vorige aanvraag ontheffing gevoegde rapport 'Natuurtoets en mitigatieplan, Mariënwaard te Maastricht' (Arcadis Nederland BV, 13 juli 2017).
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient naast een afschrift van onderhavige ontheffing eveneens het afschrift van de ontheffing d.d. 10 augustus 2017 (kenmerk 2017/56532) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek aan een toezichthouder van de provincie Limburg ter inzage te worden gegeven.
6. Met in achtneming van onderstaande voorschriften, dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het bij de vorige aanvraag ontheffing gevoegde rapport 'Natuurtoets en mitigatieplan, Mariënwaard te Maastricht' (Arcadis Nederland BV, 13 juli 2017). Dit rapport maakt tevens als bijlage onderdeel uit van dit besluit.
7. De onder voorschriften 8 tot en met 12 bedoelde maatregelen worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol dat te allen tijde op locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerend personeel bekend is.

2.2 Specifieke (soort)voorschrift

8. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de panden gecontroleerd op aanwezigheid van vleermuizen. De controle dient te geschieden door een ter zake deskundige. Indien nog vleermuizen in de panden worden aangetroffen zijn aanvullende maatregelen nodig om te zorgen dat de dieren de panden verlaten. Deze maatregelen worden getroffen op aanwijzing van de deskundige. Nadat door de deskundige is bevestigd dat zich in het pand geen vleermuizen meer bevinden, kan het pand (op reguliere wijze) worden gesloopt.
9. Wanneer op enig moment tijdens de sloop een rustende vleermuis wordt aangetroffen worden de sloopwerkzaamheden gestaakt. Wanneer de vleermuizen zelf zijn gevlogen, kunnen de sloopwerkzaamheden worden hervat. In geen geval worden vleermuizen gevangen en verplaatst.

10. In de directe omgeving van de oorspronkelijke verblijfplaatsen (binnen 100-200 meter) worden zo spoedig mogelijk ten minste 28 permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis geplaatst. Een vleermuisdeskundige bepaalt welk type permanente voorzieningen gelet op de plaatselijke situatie het meest geschikt is om de aanwezige gewone dwergvleermuizen duurzaam op de projectlocatie te behouden en bepaalt de situering van de permanente voorzieningen.
11. De 28 tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis worden enkel ontmanteld indien deze ruime tijd zijn verlaten en de permanente voorzieningen als bedoeld in voorschrift 10 beschikbaar zijn, rekening houdend met de voor de vleermuissoort gangbare gewenningsperiode (minimaal drie maanden, waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen).
12. De ontheffinghouder stelt het bevoegd gezag op de hoogte van de datum waarop de (mitigerende) maatregelen worden afgerond, voor zover die niet (geheel) samenvallen met de periode waarvoor deze ontheffing geldt. Deze melding kan gedaan worden per post aan de Provincie Limburg, Cluster Vergunningen, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van het zaaknummer.

2.3 Overige voorschriften

13. De werkzaamheden, conform bovengenoemde voorschriften, dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor de ontheffing is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau;
 - b. of een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
 - c. of een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
 - d. of een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau;
 - e. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij een Nederlandse beschermingsorganisatie;
 - f. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
14. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal acht weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 27 maart 2018, heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handeling:

- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaats of rustplaats van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 4, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Brief Aanvraag verlenging ontheffingsperiode zaaknummer 2017-203779;
- Memo Arcadis 'Vrijgave plangebied Mariënwaard', 20 november 2017.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Op een aanvraag om ontheffing wordt op grond van artikel 5.1, lid 1, Wnb in beginsel binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist. Ingevolge artikel 5.1, lid 2, Wnb is de beslistermijn met zeven weken verlengd.

Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite van de Provincie Limburg (www.limburg.nl).

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd ('Vogelrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.1, alsmede voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten ('Habitatrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten ('andere soorten'). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden. De voorliggende aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2).

4.1 Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten § 3.2

Op 27 maart 2018, hebben wij een aanvraag ontvangen om ontheffing ontvangen van het in artikel 3.5. lid 4, Wnb opgenomen verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen. De aanvraag voor ontheffing is ingediend ten behoeve van de sloop van zes woningblokken aan de Mariënwaard 55 A t/m 55 F te Maastricht, voor de periode van 15 maart 2018 tot en met 1 oktober 2018.

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepaling kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, lid 5, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikel genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

In het besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg d.d. 10 augustus 2017 (kenmerk 2017/56532) is een ontheffing verleend voor artikel 3.8. Wnb voor de sloop van zes woningblokken aan de Mariënwaard 55 A t/m 55 F (X 178.658 / Y 320.180) in de gemeente Maastricht voor de periode van 1 oktober 2017 tot en met 15 maart 2018.

Bij aanvang van de ontheffingsperiode waren de te slopen woningblokken gekraakt en Inmiddels is de situatie volledig ontspoord als gevolg van kraak, brandstichting, vernieling en ongecontroleerde verspreiding van asbesthoudende materialen. Inmiddels is één woningblok gesloopt, de sloop van de resterende woningblokken dient alsnog met spoed te worden uitgevoerd conform planning en werkwijze zoals toegestaan in het besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg d.d. 10 augustus 2017 (kenmerk 2017/56532).

Figuur 1: het projectgebied met de zes te slopen panden (alle genummerd), het zwart gearceerde deel van pand 4 is door brand verwoest

Gewone dwergvleermuis

In de te slopen gebouwen zijn in totaal zeven verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen die als zomer-, paar- en winterverblijf dienen voor ten hoogste 25 individuen. Na de periode van kraak zijn de te slopen panden voor de vleermuizen ontmoedigd door middel van het plaatsen van exclusion flaps.

Uit inspectie door Arcadis blijkt dat door de uitgevoerde ontmoediging eventueel aanwezige dieren zijn uitgevlogen en daardoor niet meer in de panden aanwezig.

De nabije omgeving wordt door de gewone dwergvleermuis als foerageergebied gebruikt. Er zijn geen belangrijke vliegroutes direct in de omgeving van de gebouwen aanwezig. De zeven beschermde verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verdwijnen definitief als gevolg van de ingreep.

4.3 Gewone dwergvleermuis

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden. De te slopen woonblokken zijn vervallen en deels afgebrand. De panden bevatten asbest, dat een gevaar kan vormen voor zowel de (krakende) bewoners alsook de gebruikers van de twee nabijgelegen scholen en sporthal (zie hierna onder 4.3.2). Renovatie is geen bevredigend alternatief, omdat dat naar verwachting soortgelijke effecten op de betrokken soort met zich meebrengt. Bovendien beantwoordt renovatie van bebouwing niet aan de gewenste parkachtige

bestemming van het gebied. De uitbreiding van het groen en het herstel van het rustige karakter van het landelijk gelegen gebied dragen bij aan gunstige foerageermogelijkheden voor de gewone dwergvleermuis en aan de kolonisatiemogelijkheden voor andere (beschermde) soorten.

4.3.2 Belang

Op het aanvraagformulier is aangegeven dat de ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

Volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang
In onder andere dak, plafond, dakoverstek en borstwering van de panden is asbest aangetroffen. Door brand is het asbesthoudend materiaal op plekken mogelijk beschadigd, wat een riskante situatie oplevert voor de krakers die de panden bewonen. Bij een onprofessioneel beheer van de panden kunnen bovendien asbestdeeltjes vrijkomen en via de buitenlucht de nabije omgeving verontreinigen. In het gebied bevinden zich twee scholen voor een kwetsbare doelgroep kinderen en een sporthal. Met de spoedige sloop van de panden wordt het risico van asbestverontreiniging en eventuele gezondheidsklachten onder zowel de kwetsbare groepen kinderen als de krakers zelf weggenomen, waarmee het belang van de volksgezondheid is gediend.

De aanwezigheid van de krakers brengt bovendien problemen van orde en veiligheid met zich mee. Het houden van feesten en het onprofessionele beheer van onder meer gas-, water- en stroomleidingen leidt tot schade, (geluids)overlast en onveilige situaties. Door beschadiging van leidingen zijn gebouwen in de omgeving reeds met watergebreken geconfronteerd. Onder overige gebruikers van het terrein en omwonenden heerst voorts een gevoel van onveiligheid dat naar eigen zeggen verband houdt met het gedrag van (sommige) krakers en het loslopen van honden. De ongecontroleerde bewoning van de panden is derhalve om verschillende (veiligheids)redenen ongewenst. Met de spoedige sloop van de panden is derhalve mede het belang van de openbare veiligheid gediend.

Deze belangen, die in paragraaf 3.2 (Habitatrichtlijnsoorten) worden genoemd, wegen in dit geval zwaarder dan het verdwijnen van de zeven vleermuisverblijfplaatsen in de woonblokken.

4.3.3 Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuis in Nederland. Deze soort wordt in heel Nederland waargenomen en komt vooral voor in de bebouwde omgeving. De gewone dwergvleermuis heeft een populatiegrootte die ruim voldoende is voor het behoud van een duurzame populatie in Nederland.

Op 13 juni 2017 zijn, met het oog op de sloopwerkzaamheden (en de vereiste gewenningstijd), alternatieve voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis aangebracht. Het betreft 28 platte vleermuiskasten van het type VK MP 02 VivaraPro die binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen op voldoende hoogte aan de gevels van de nabijgelegen bebouwing (scholen en sporthal) zijn bevestigd. In de nabije omgeving zijn voorts geschikte verblijfplaatsen geconstateerd waarvan een deel vermoedelijk ook bewoond is. Door de toekomstige inrichting van een parkomgeving ontstaat bovendien een nieuw foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis.

Effecten op lange termijn worden ondervangen door de tijdelijke voorzieningen na verloop van tijd te vervangen door permanente verblijfplaatsen. Doordat geen sprake is van nieuwbouw, zullen dit naar verwachting permanente voorzieningen in nabijgelegen bebouwing zijn. De keuze van het type voorzieningen en de situering worden door een deskundig ecooloog begeleid.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Habitatrichtlijnsoort – art. 3.5, lid 4, Wnb

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de gewone dwergvleermuis voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepaling als opgenomen in 3.5, lid 4, Wnb.

4.4.2 Ten overvloede

Het is mogelijk dat in het projectgebied andere, dan uit onderzoeken gebleken, beschermde soorten of (jaarrond) beschermde nest- en verblijfplaatsen voorkomen. In dat geval is mogelijk sprake van een (aanvullende) overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1 en/of paragraaf 3.2 Wnb en/of paragraaf 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

4.4.3 Zorgplicht

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen. Dat houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.